СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ХАЛЫК ГАЗЕТАСЫ
НАРОДНАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА

Газета 1931 елның 1 июленнән бирле чыга | №135 (7464) | 12 ноябрь, 1992 ел. ПӘНҖЕШӘМБЕ | Бәясе 4 тиен.

ДУСЛЫК

Хөрмәтле укучылар!

Кабат исегезгә төшерәбез: «Дуслык», «Дружба», «Туслах» район газетасына язылу дәвам итә. Газетага үзвакытында язылып калырга киңәш итәбез. Аның еллык бәясе 78 сум.

Татарстан Республикасы
ЗАКОНЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КОНСТИТУЦИЯСЕ КӨНЕ ТУРЫНДА

1992 елның 6 ноябрендә Татарстан Республикасы Конституциясе кабул ителү уңае белән Татарстан Республикасы Югары Советы карар бирә:

БЕРЕНЧЕ МАДДӘ. 6 Ноябрьне бәйрәм көне — Татарстан Республикасы Конституциясе Көне дип игълан итәргә.

ИКЕНЧЕ МАДДӘ. «Татарстан Республикасының бәйрәм һәм истәлекле көннәре» турын да Законның беренче маддәсенә «30 август — Татарстан Республикасы төзелгән көн» дигән сүзләрдән соң, «6 ноябрь — Татарстан Республикасы Конституциясе Көне» дип өстәргә.

Бу Закон кабул ителгән көннән көченә керә.

Татарстан Республикасы Президенты
М ШӘЙМИЕВ.

Казан, 6 ноябрь, 1992 ел.

Планнар үтәлә

Районның хәзерләүләр предприятиесе 9 айлык планнарын үтәү өстендә киеренке эшләде. Коллектив әйберләрнең 18 төре буенча җитештерү планнарын үтәде. Мәсәлән, йон хәзерләү 100,3 процент тәшкил итте, мөгезле эре терлекләр нең тире чималы 104,5, вак мөгезле эре терлекләрнең чималы 113,5 дуңгыз тиресе 106,6, мех чималы 231,6, терлек ялы 100,2, кара металл 115, төсле металл 231,6, иске шиналар 109,3, дару үләннәре 102,9 һәм иске йорт әйберләрен әзерләү планнары 100 процентка үтәлде. Авыл хуҗалыгы продуктларыннан йомырка әзерләү 176,1, бал 120, икмәк продуктлары 115,2, бәрәңге 138,1, яшелчә 257,8, коры җиләк-җимеш 123,3, кыргый җимешләр 150 процентка үтәлде. Складлар һәм цехлар әйбәт кенә эшлиләр. Хәзерләүчеләр турында аерата җылы сүзләр әйтергә мөмкин. Наил Нуретдинов, Рифкать Нәбиуллин, Фаил Шәйхетдинов, Исхак Хәмидуллин, Йосыф Сафиуллин үзләрен гел яхшы яктан күрсәттеләр. Алар озак еллар буе эшләп зур тәҗрибә тупларга өлгерделәр инде, планнарның үтәлешенә дә зур өлеш кертәләр.

В. АБДУЛЛИН.

*Көн темасына

Сөенечебез зур

Безнең авыл Советына караган торак пунктларда төрле милләт кешеләре — татарлар, руслар, чуваш лар, мордвалар, удмуртлар, керәшен татарлары яши. Быел март аенда аларның зур күпчелеге Татарстанның мөстәкыйльлеген яклап тавыш бирде.

Җөмһүрият Конституциясен кабул итүгә багышланган сессияне якташларыбыз даими күзәттеләр. Депутатлар арасындагы кискен бәхәс, Россия Федерациясеннән килгән вәкилләрнең Төп Законны кабул итмәскә үгетләве алар күңеленә шөбһә салды. Аларны аңларга да була. Мәскәү идарәчеләре безне һаман үз куллары астында тоту, байлыкларыбызга хуҗа хокукын сакларга омтылышы иде бу.

Шөкер, ул киеренке көннәр артта калды. Татарстанның мөстәкыйльлеген раслаган төп документ кабул ителде. Ул җөмһүриятебездә яшәүче бар халыкларның тигез үсүен, дус һәм тыныч тормыш итүен гарантияли. Якташларыбыз аны сөенеп кабул иттеләр.

Р ВӘЛИУЛЛИН,
Яңа Әмзә авыл Советы рәисе.

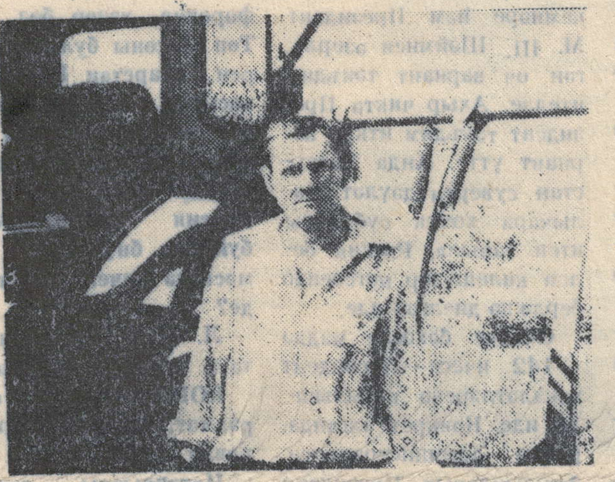

Авыл аның өчен туган җир дә, торган җир дә. Мәктәпне тәмамлап, беренче хезмәт чыркылдавын бирелгә алды, үзлегеннән механизатор булып эшләп армиягә китте Клим. Аннан кайткач янә корыч айгыр иярләде һәм шул көннән бирле аның белән хушлашканы юк. К-700 кебек куәтле тракторларда җир җимертеп эшләгән Климга авылдашлары аз сокланмадылар. Еллар үтә, тәҗрибә туплана торды, кичәге солдат егет икмәк тәмен, авыл хезмәте бәясен белгән Клим Иванович булып җитеште. 20 елдан артык механизатор булып эшләү үзенекен итмичә калмады: еллар юк-юк та үзен сиздереп алалар. Әмма Клим Иванович постын тапшырырга уйламый әле. Язҗәй-көз ул Т-40 тракторында эшли. Инде хәзерге кебек тракторын кышкы саклауга куйгач, дуңгызчылык фермасына кочегар булып эшкә күчә.

РӘСЕМДӘ: «Беренче май» колхозы механизаторы К. И Тихонов.

Терлекчеләр уңышы

«Беренче май» колхозы терлекчеләре елдан-ел матур хезмәт күрсәткечләренә ирешәләр. Узган ел хуҗалыкта һәр сыердан уртача савым 2259 килограмм булды. Быел тагын нәтиҗәлерәк эшләүне максат итеп куйдылар. Ун айда һәр сыердан уртача 2280 килограмм сөт савылды. Аерым савучылар группаларында савым тагы да югары. Татьяна Григорьевна Короткина һәм Зоя Григорьевна Варламова агымдагы елның ун аенда һәр сыердан 3194 килограмм сөт савып алдылар, ел ахырына 3500 килограммлы үргә чыгу өчен тырышалар.

Н. ГРИГОРЬЕВ.

УҢГАННАР БАР

«Яңа көч» колхозы товарлыклы-сөтчелек фермасында тәҗрибәле терлекчеләр һәм сыер савучылар эшли. Алар 10 айлык планнарын уңышлы гына үтәп чыктылар. 10 айлык нәтиҗәләр буенча колхозда беренчелекне Шәрифулла Хәмидуллин белән Минсара Вәлиева яуладылар. Алар үзләре караган 50 баш савым сыерының һәрберсеннән 2681 әр килограммнан артык сөт саудылар. Савучылар Нәҗия Хәмидуллина белән Хәсимә Мусина да аңардан азга гына калышалар. Ә колхоз буенча бу күрсәткеч 2627 килограмм тәшкил итә.

А БОЙКОВА.

Бәйрәм килде безнең урамнарга

«Таң» колхозы членнары Татарстан Югары Советының уникенче сессиясе барышын игътибар белән күзәттеләр. 6 ноябрьдә, озакка сузылган кискен фикер алышулардан соң, ниһаять, Конституция тулаем кабул ителде.

Депутатлар бу көнне бәйрәм көн итеп билгеләү турында да Закон кабул иттеләр. Һәм бу мөстәкыйльлекне яклауга һәркемгә зур шатлык, сөенеч булды: берничә гасырдан соң халкыбыз яңадан суверен дәүләт булып оешты, аны Конституциясе белән ныгытты бит. Чынлап та безнең өчен олы бәйрәм бу.

В. ӘХМӘТВӘЛИЕВ,
профсоюз комитеты рәисе.

Кыйблабыз ачык

Бу көннәрдә җөмһүриятебез халкының төп игътибары республика Югары Советы сессиясе барышына юнәлдерелгән иде. Сессиядә Татарстан Республикасының киләчәген билгеләүче төп документ — Конституция тикшерелде.

Сессия кискен бәхәсләр шартларында барды. Ул бәхәсләр, әйтергә кирәк, Төп Законның берничә статьясы тирәсендә аеруча куерды. Алар нигездә республикабызның суверенитетын ныгытуга бәйлеләр. «Народовластие» группасы депутатлары алдан 23 статьяны кабул итүгә каршылык күрсәттеләр. Анда сүз ике ил — Татарстан һәм Россия Федерациясе гражданлыгы хакында сүз бара иде. Анысында уңышка ирешә алмагач Россия белән мөнәсәбәтләрне коруга бәйле статьяга бәйләнделәр.

Конституция проектын тикшерү дәвам итә. Бу уңайдан бер генә нәрсәне әйтәсе килә. Республикабызның суверен дәүләт булуын былның март аенда үткән бөтенхалык референдумы ачыклады. Кыйблабыз ачык, Конституция кабул ителде.

А. БАРАНОВ,

Адәм баласы гомере буена алданмаска тырыша. Кибеткә кереп товар ала башласа, сиздермичә генә үлчәүгә күз сала, аннан чыккач кайтарып бирелгән акчасын барлый. Гаеп түгел, акча санаганны ярата, диярсез. Без дә шулай уйлыйбыз. Акча да, әйбер дә исәпне ярата. Шуңа авыл хуҗалыгы продукциясен дә хуҗалыктан үлчәп озатуны, кабул итү пунктында үлчәп кабул итүне хуплыйбыз. Бу ашлыкка да, чөгендергә дә, сөт-иткә дә кагыла. Анда җитешмәүчелек булса да, аерма күзәтелсә дә тәнкыйтьлибез. Әмма бер нәрсәгә әлегә кадәр исе дә киткән кеше юклыгы безне таң калдыра: менә

● Кискен сигнал

Колхоз малы җәл түгел

2—3 ел инде «Агропромхимия» район берләшмәсеннән ашламалар хуҗалыкларга үлчәүсез җибәрелә. Ничек инде — үлчәүсез, ә исәп-хисап, диярсез. Анысына эш терәлми. Эш шунда, берләшмәдә 2—3 ел инде үлчәү хуҗалыгы эшләми, шуңа ашламаларны чүмечсыман җайланма сыешлыгыннан чыгып кына үлчәп җибәрәләр: бер чүмечең-фәлән центнер, икесе — тагын фәлән була. Әкияттәге әбинең бер орчык җебе төсле, шулай бит? Шулай шул: монда инде 10 килограмм, 100 килограмм шикелле вак берәмлекләргә игътибар биреп торучы юк, гел түгәрәк саннар гына килеп чыга. Ә нигә түгәрәкләмәскә: «Агропромхимия» бер сатасын биш озата, ашлама ташучы шоферларга да санны «түгәрәкләгәннән» зыян юк: түләү тонна-километрдан бара бит. Колхозларның агрономия службалары, җитәкчеләре дә тикшереп вакланмыйлар: кесәләреннән чыкмый бит, колхоз малы ул. Җир бичара түзә; 7 центнер урынына 17 центнер дип язсаң да дәшми.

Аннан кемнедер гаепләргә дә маташабыз: янәсе, фәлән кадәр ашлама кертеп тә уңыш түбән булды. Чынлабрак эзли калсаң, аның яртысы да кертелмәве бик ихтималлыгын гына күрмәмешкә салынабыз. Ә бит нитроаммофосканың бер тоннасы гына да 6800 сум белән бәяләнә.

Әнә шулай, фән-техника заманы дип тормыйлар, базарда стаканлап көнбагыш саткан сыман чүмеч белән ашлама үлчәп озатуларын дәвам итәләр берләшмәдә. Алучы риза булганда, нигә сатмаска?

Менә шулай инде ул: колхоз малы җәл түгел.

Синең киләчәгең нинди, авыл!

Халык нигә колхоз яклы?

(Публицистик уйланулар).

> «Миндә хәзер яши ике
> мин:
> Беренчесе аның
> комун яклы,
> Икенчесе каршы,
> сукин сын».
>
> **Һ. ТАКТАШ.**

Бүген, үткәнебезгә карата да бәя, фикерләр, мөнәсәбәт төрле булганда, бигрәк тә публицистик язмада, әлеге шигырьгә тукталу урынсыз тоелыр. Әмма бер нәрсә факт, шагыйрь ул чакта крестьян күңелен ачык һәм гадел чагылдырган. Икенче хакыйкать — бүгенге авыл кешесе күңелендә дә нәкъ шундый уйлар. Крестьянны элек күмәк хуҗалыкка керү куркытса, хәзер, ирек куйгач, чыгарга теләми. Ни өчен? Моның сәбәпләрен Синдряков исемендәге колхоз мисалында карап үтик.

ТАШЛАМАЛАР КҮП ТӨРЛЕ

Ел башында үткән отчет җыелышында колхоз рәисе Сергей Ильич Белогубов бу мәсьәләне халык алдына кабыргасы белән китереп куя: алда ничек яшибез — күмәкме, аерыммы? Моңа җавап бер төрле генә була: без колхоз яклы.

Тирә-күрше яисә башкаларга ияреп кенә әйтелгән фикер түгел бу. Колхозчылар күмәк тормышның өстенлекләрен һәр даим тоеп яшиләр. Кайбер хуҗалыкларда утын, салам кайтару өчен ялынып-ялварып йөрергә, яисә аны күтәренке бәя белән сатып алырга мәҗбүр булалар. Биредә аны күп очракта өенә китереп бирүгә күнеккәннәр. Печәнне генә, үзләренә бүленгән өлешне, кырдан барып алалар. Эшләгән кешегә икмәге дә җитәрлек бүленә. Кирәк вакытта итен, складта булган азык продуктларын да язып бирәләр. Хәзер һәр төр, бигрәк тә промышленность товарлары кытлыгы чорында, аларны да кайтаралар. Колхоз ярдәмендә авылга 20 дән артык мотороллер кайтарып сатыла. Куртка, колготки, гамаж һәм башка төр кием-салымны да төрле авыл, шәһәр кибетләреннән түгел, хуҗалык складыннан мәшәкатьләнми генә барып алалар. Моңа нигез булып колхоз уставына кертелгән төзәтмә тора. Анда элек хуҗалык үзеннән арткан продукцияне үз членнарына сата диелгән, ягъни дәүләт заданиесен үтәгәннән соң гына үзенә калдыра алган. Быел кыш уставка колхозчыларның авыл хуҗалыгы продуктларына ихтыяҗын канәгатьләндерү, артык калган продукциясен дәүләткә сату турында үзгәреш кертәләр. Һәм шул төзәтмә нигезендә эшлиләр, колхозчыларның бар ихтыяҗын канәгатьләндерергә тырышалар.

Авылда йорт салырга теләүчегә төзелеш материаллары бүленә. Моннан тыш, колхоз соңгы вакытка кадәр йортлар төзү белән шөгыльләнде. Колхоз балансындагы йортлар гына да 70тән артып китте.

Колхозчылар гына түгел, интеллигенциясе, участок больницасы работниклары, пенсионерлар да колхоздан күп файда күрәләр. Пенсионерлар ягулык, мал азыгын, арзан бәягә икмәген алалар. Дуңгыз баласы үстерергә теләүчеләргә дә тоткарлык юк.

Авыл урамнарына, ферма, мәктәп тирәләрен асфальтлауга 6 миллион, газ кертү максатларына 2 миллион сумнан артыклап акча тотылган. Газ кертү буенча эшнең 70 проценты чамасы башкарылган. 60лап йортта аннан файдаланалар инде.

Шундый льготалардан файдаланган авыл халкы, билгеле инде, колхоздан башка яшәүне күз алдына да китерми. Фермер хуҗалыклары оештыру хакында сүз чыккач, мөстәкыйль яшәргә теләүче бердәнбер гаилә табыла. Ул да бик тиз бу фикереннән кире кайта.

КОЛХОЗНЫКЫ ҖӘЛ ТҮГЕЛ

— Әмма колхоз да бүгенгечә яши алмый, — ди рәис Сергей Ильич Белогубов.

Бу фикерен исбатлап байтак дәлилләр китерә Сергей Ильич. Аның иң саллысы — базар шартларында иске система белән яшәп булмавы. Промышленность товарларына бәяләр кискен күтәрелә, ә авыл хуҗалыгы продукциясе исә колхоздан дәүләт билгеләгән бәягә алына. Ул, билгеле инде, күпкә калыша. Әгәр күмәк хуҗалык итәргә теләсәң кыен хәлдән чыгуның ике юлы бар: я бәяләрне иреклә итәргә, я авыл продукциясенә дотация бирүне туктатмаска.

Башка төр сәбәпләр дә бар. Мәсәлән, Иске Чаллыда яшьләр, белгечләр өчен күп торак төзелгән иде. Әмма аңа мөнәсәбәт шәхси йорттагыдан аерылмады. Күбесе үземнеке түгел дип аны тиешенчә карамый, бер кадак кагарга булса да идарәгә килә. Моны һәм замана үзгәрүен дә исәпкә алып, фатирларны шунда яшәүчеләргә сатып бирү кертелә. Үз өе булгач, караш үзгәрә, билгеле.

Милеккә мөнәсәбәт хакында сөйләгәндә тагын кайбер факторларны да исәпкә алу урынлы. Җәйге чорда колхозчылар өчен бик арзан бәягә төшке, кичке аш оештырыла. Моны күреп, колхозчылар гына түгел, балалар да ашханәгә барып туклана башлый. Кыр эшләреннән бушана төшкәч бәяне үстерә төшәргә туры килә.

Колхоз авылда һәр теләгән кешегә дуңгыз баласы сата. Алырга теләүче күп, билгеле. Аны көзен һәркем теләгәнчә сата. Барыбер файда, ләкин бернәрсәне истән чыгармаска кирәк: колхозга бу отышлы түгел, комплекска тапшыру өчен яшь терлек җитешми.

Милеккә, колхозныкы җәл түгел, дип карау башка факторларда да чагыла. Әйтик, җае чыкса мал азыгына кул салу, аяк астындагы әйбер — сәнәк, көрәкне тота китү, лампочканы борып алу гадәти генә санала. Бу һәр кайда тамыр җәйгән, безнең өчен көндәлеккә әйләнгән күренеш. Әмма мондый мөнәсәбәт белән, бигрәк тә бүгенге шартларда, яшәп булмый. Синдряков исемендәге колхозда да моны күрәләр, бу кыенлыктан чыгу юлларын эзлиләр.

ЭШ ТӘРТИПТӘН БАШЛАНА

Һәркем өчен табигый хакыйкать шуннан гыйбарәт. Әмма бүген ул һәр урында аксый. Аның йогынтысы әлеге хуҗалыкта да үзен сиздерә. Бу артка чигүне туктату, дисциплинаны җайга салу юнәлешендә шактый эш алып барыла бүген.

Колхоз рәисенең әйтүе буенча, идарә утырышларының берсендә дә хезмәт дисциплинасы мәсьәләсе каралмый калмый. Сер түгел, хезмәт дисциплинасы йомшау биредә дә үзен сиздерә. Күп урында андыйларны бөтенләй «күрмиләр», я кисәтү белән чикләнәләр. Моның сәбәбе дә бар: «күрсәләр», җәзага тартсалар колхозчы эшен ташлап китүе бар, аны үтенеп яңадан китерәсе була. Синдряков исемендәге колхозда исә кадрларга кытлык юк. Торак салу, яшьләрне авылда күпләп калдыру буенча элек күрелгән чаралар бүген җимешен бирә. Авылда участок шифаханәсе, урманчылык, дуңгызчылык комплексы кебек өстәмә хезмәт урыннары булса да, колхоздан китәргә теләми халык. Моның сәбәпләре алда ачыкланды инде: колхозчыга яшәү өчен нормаль шартлар тудырган өстенлекләр күп. Шул сәбәпле колхозчылар китү ягын карамый.

Моның тагын бер сәбәбе — эшен ташлап китүче стаж өчен өстәмә түләүләрдән (бу исә һәр тармакта кертелгән) мәхрүм ителә. Моның өстенә аны колхоздан чыгарулары да мөмкин. Ул чагында әлеге кеше колхозда килешү нигезендә генә эшли, башкалар файдаланган льготалардан мәхрүм кала. Шуларны исәпкә ала колхозчы. Моннан тыш, ел башыннан Уставка начар сыйфатлы продукция, брак өчен түләмәү хакында пункт керткәннәр. Эшен начар сыйфатлы үтәүче алдан моны белә, дәгъва итәргә урыны калмый. Бу коллективны туплауга әйбәт хезмәт итә, уңай йогынты ясый. Әмма проблема моның белән генә хәл ителми әле. Хуҗалыкта терлекчелек тармагы бүген табыш бирми, чөнки продукцияне сату бәясе түбән. Бәяләрне яңадан карау югарыдан хәл ителәсе мәсьәлә. Ләкин колхозда да бу мәсьәләдә көтеп ятмыйлар. Продукциянең үзкыйммәтен киметү өчен иске алымга — хуҗалык исәбен яңадан кертүгә исәп тоталар. Хәзер колхозда бу яктан гел эзләнү бара. Мисал өчен цех системасы буенча кайчандыр макталган эш алымыннан баш тартканнар. Хикмәте шунда, ел әйләнә сыер дүрт цехта дүрт кеше кулы аша уза, иясезләнә, бозыла.

КАЙСЫ ВАРИАНТ ОТЫШЛЫ

Тик алда язган үзгәрешләр генә хуҗалык итүне экономик яктан табышлы итә алмый әле. Иясезләнгән байлыкка, колхоз малына мөнәсәбәт икенче, әлеге дә баягы «җәл түгел». Анда һәркемнең өлеше булырга тиеш. Ул булганда һәр тармакның нәтиҗәлелеген күтәрү, табыш алу белән һәркем кызыксыначак. Шуңа күрә хәрәкәттәге системаны үзгәртү кирәк. Колхоз ассоциация, акционерлык җәмгыяте булырмы, әллә подразделениеләр буенча кооперативлар формасы кертелерме — анысын алда хәл итәчәкләр.

— Әмма бер нәрсә хак, кирегә кайту булмас, — ди Сергей Ильич. — Бүген аерым фермер яисә крестьян хуҗалыклары төзеп яшәп булмый. Халык күмәк, бергәләшеп эшләү ягында.

Тукталыш шуның кулай вариантын сайлауда гына. Анысын колхозчылар үзләре хәл итәчәк. Бүген шул вариантларны өйрәнү бара. Кайсысы отышлы булыр? Шул хакта уйланалар.

Бу язманың башында лирик шигырь китерелгән иде. Күңелләрдә бүгенге крестьян язмышына карата шуңа охшаш фикерләр һәркайда чагыла — заманасы шул. Әмма алда тагын каш төзәтәм дип күз чыгару килеп чыкмасын өчен колхозчылар һәр ягын уйласын иде. Синдряковлыларның әлеге мәсьәләгә шулай һәрьяклап һәм тирәнтен якын килүе башкалар өчен дә үрнәк була ала: кискәнче җиде кат үлчиләр. Эзләнүләре шул ягы белән игътибарга лаек та.

Р. АЙЗАТУЛЛИН.

Милиция көндәлегеннән

Ульяновскидан шалтыраткан шомлы хәбәр милициянең линия бүлеге работникларын аякка бастырды. Мәскәүгә баручы поездда ике коралланган карак пассажирларның акчаларын, әйберләрен талап ала.

Поезд тизлеген әкренәйтеп станциягә килеп туктады. Районның милиция бүлегеннән ярдәмгә чакырылган работниклар поезд начальнигы күрсәткән вагонны чолгап алдылар. Гади киемнәр кигән милициянең линия работниклары вакыйга буласын сиздермичә генә вагонга керделәр һәм пассажирлар сыман үзләренә урын эзләргә керештеләр. Алар пассажирларны җентекләп күзәтеп, тәрәзә янында шикле кешене күрделәр. Ул кеше талаучыларның берсе була. Аны берниндн тавышсыз кулга алалар. Икенчесе йоклаган икән, уяталар. Йокысыннан айнырга да өлгерми (мендәр астында наганы була) коралсызландыралар.

Тиз һәм оста хәрәкәт итеп һәм милициянең район бүлеге работниклары ярдәме белән каракларны кулга алалар.

x x x

Норлат шәһәрендә яшәүче берәү Мәскәүдән сеңелесенә һәм энесенә курткалар (пуховиклар) алып кайта торган булган. Вагоннан чыккач әйберләрен барлый һәм сумкаларының берсе шиккә сала. Үзенчә бәйләнмәгән була. Ачып җибәрсә, курткалар урынында ике вагон мендәрен күрә. Ул шунда ук милициягә хәбәр итә һәм вагон номерын, курткаларның төсен, шикле кешеләрнең нинди дилегеп әйтә.

Поезд инде кузгалып китә. Милициянең ике работнигы вагон баскычына сикереп менәләр, ә хәбәр Шентала линия пунктына җибәрелә. Вагонда үз киемнәре өстеннән куртка кигән ике егет тәмәке тартып тора. Алар вокзалга якынлашканда поезд тәрәзәсеннән куркынып карый. Чыннан да аларны биредә көтәләр иде инде. Вагонда аларны чолгап алдылар һәм чыгарга боердылар. Егетләр армиядән демобилизацияләнгән. Стәрлетамак кешеләре булып чыктылар. Армия хезмәтеннән өйгә кайтулары, янәсе.

x x x

Газетабыз укучылары А. П. Чеховның «Җинаятьче» хикәясе белән таныштыр, бәлки. Анда бер крестьян тимер юлдагы гайканы борып алган һәм аңардан батыргыч ясарга теләгән. Аңа ничек кенә аңлатырга тырышсалар да, ул аңламаган. Нәрсә өчен мине судка бирәләр, мин бит батыргыч ясау өчен гайка гына борып алдым, дип уйлаган һәм бу эшнең аварияга китерәчәген белмәгән.

Түбән Норлатта яшәүче гражданин Ф. бу хикәяне укыганмы-юкмы. Тик ул хикәя героен шактый узып киткән. Теге кеше гайка гына алган, ә бусы өй төзү өчен өч рельсны алып киткән.

Тимер юлы буенча бик нык исәптә торган махсус билгеләмәдәге рельслар ята. Ф. төнлә күршесенең юл читенә килгән һәм тракторын сораусыз алып рельсларны сөйрәтеп өенә алып киткән.

Мастер сигналы белән линия милициясе работниклары җинаять урынын җентекләп карыйлар, беленер-беленмәс торган сөйрәлгән эзне табалар. Ул эз пәкъ гражданин Ф. йортына китерә.

Гаепне яшерергә сәбәп юк. Ф. үзенең гаебен таный, Кормыш авыл Советы председателе катнашында, барысын да сөйләп бирә. Аңа карата җинаять эше кузгатыла. Хәзер Ф. үзенең язма күрсәтмәләреннән баш тарта икән. Җентекләп тикшерү өчен аның эше судка җибәрелгән.

И, САНДЛЕР

*Безнең интервью

Уртак фикер бәхәсләрдә туды

Үткән ике атнада җөмһүриятебезнең киләчәген билгеләгән мөһим вакыйга булды — Югары Советның уникенче сессиясе Татарстан Республикасының Конституциясен кабул итте. Билгеле инде, бу җөмһүрият халкын гына түгел, Россия Федерациясе җитәкчеләрен дә уйланырга мәҗбүр итте, чөнки Төп Законның төп положениеләре Татарстанның суверенлыгын юридик яктан ныгытуга юнәлдерелгән иде. «Согласие» группасы депутатлары чакыруы буенча сессиягә килгән Россия Югары Советы рәисе урынбасары Ю. Яров РФ Конституция комиссиясенең җаваплы сәркәтибе О. Румянцев та үзләре белән фикердәш безнең депутатларны Төп Законны кабул итмәскә үгетләделәр О. Румянцев Россия Югары Советының Республикалар Советында Татарстан Югары Советына мөрәҗәгать кабул иттерүгә ирешә. Анда «Татарстан Республикасы фактик яктан да, юридик яктан да, Россия составында» дигән положение кертелгәнче Конституция кабул итүне туктатып торырга тәкъдим ителгән иде.

Әмма Татарстан Республикасы Конституциясе кабул ителде. Газета корреспонденты шушы уңайдан Татарстан халык депутаты Л. Н Газизуллина белән телефон аша элемтәгә керде, сессия барышы турында сөйләвен үтенде.

КОРР. Любовь Никифоровна, бу сессиянең башкаларыннан аермасы булдымы?

Л. Н. Г. Ул башкалардан кискенлеге белән аерылып торды. Бу яктан аңа тиң сессияләрне чагыштырып китерә дә алмыйм. Һәр утырыш киеренкелек шартларында узды. Моны аңларга да була. Җөмһүриятебез язмышын билгели торган төп документ тикшерелде бит. Шуңа күрә Төп Законның һәр маддәсе (статьясы), пунктлары буенча депутатлар арасында бәхәс барды. Һәр маддә буенча Конституция комиссиясе тәкъдим иткән варианттан тыш «Согласие», «Суверенитет», «Татарстан» депутат төркемнәре аларга үз төзәтмәләрен керткән иде. Һәр тәкъдим каралды һәм кире алынмаганнары тавышка кую юлы белән хәл ителде — Конституциягә кертелде яки кире кагылды.

КОРР. Байтак маддәләр килешү комиссиясенә юлланган иде.

Л. Н Г. Әйе, тиешле тавышны, ягъни депутатларның өчтән икесенең ризалыгын алмаган маддәләр килештерү комиссиясенә юллана барды. Алар чынлап та шактый җыелды. Комиссиядә уртак фикергә килгән маддәләр икенче тавышка куйганда тиз узды.

Бәхәсләр килештерү комиссиясенә җибәрелгән өч маддә тирәсендә куерды. Аларның беренчесе 23 маддә, яки гражданлык мәсьәләсенә кагылышлы иде. Татарстан Республикасында ике — Татарстан һәм Россия Федерациясе гражданлыгы турындагы маддә кабул ителде.

66 маддә тирәсендәге бәхәс тагын да киеренкерәк булды. Килештерү комиссиясендә дә бердәм вариант эшләнмәде. «Согласие», «Татарстан» төркемнәре һәм Президент М. Ш. Шәймиев әзерләгән өч вариант тәкъдим ителде. Ахыр чиктә Президент тәкъдим иткән вариант үтте. Анда Татарстан суверен дәүләт, халыкара хокук субъекты итеп танылә, Россия белән килешүләр нигезендә берләшә диелгән иде.

Өченче бәхәсле маддә — 142 нчесе — Президент вәкаләтләренә кагылышлы иде. Конкрет алганда, район администрациясе башлыкларын Президент билгеләү белән бәйле иде ул. Депутатлар Президентның хокуклары артык киңәюенә шикләнеп карадылар. Соңгы көнне бу мәсьәләдә дә күпчелек депутатны канәгатьләндергән уртак фикергә килделәр — администрация башлыклары, Советлар депутатларының ризалыгы нигезендә, Президент тарафыннан билгеләнә, дигән вариант узды.

КОРР. Сессия барышында бериш депутатлар бик активлык күрсәтте. Ләкин безнең депутатларга карата моны әйтеп булмый әле. Моңа ни диярсез?

Л. Н. Г Алай ук димәс идем. Мин үзем, мәсәлән, сессиядә чыгыш ясадым. Моннан тыш, хәзер безнең районда яшәүче депутат В. И. Данилов та үзен һәм сайлаучыларны кызыксындырган темага сүз алды.

КОРР. Любовь Никифоровна, хәзер без үз Төп Законы булган суверен Татарстан Республикасында яшибез. Әмма безнең күп башкарма органнар, шул исәптән хокук саклау органнары да, Россия Федерациясенә буйсына бит әле. Бу мәсьәлә ничек хәл ителде?

Л. Н. Г. Алар чираттагы сессиядә каралачак.

КОРР. Әңгәмәгез өчен рәхмәт, Любовь Никифоровна.

Интервьюны газета өчен Р. АЙЗАТУЛЛИН хәзерләде.

*Советлар тормышы

Җәмәгатьчелеккә таянып

Иптәшләр судының чираттагы утырышында «Кондырча» колхозында терлекләр үлү фактлары тикшерелә. Моның сәбәпләрен ачыклаганда зоотехникның гаебе раслана. Утырыш аны җәзага тарта. Суд карары колхоз идарәсенә дә җиткерелә, зоотехник хезмәт урыннан бушатыла.

Түбән Норлатта, башка күп урыннардагыдан аермалы буларак, иптәшләр суды бүген дә әнә шулай актив эшли. Утырышларда авылда җәмәгать тәртибен саклау, вак хулиганлыкны, эчкечелекне киметү, колхоз милкен вак урлауларны чикләү буенча чараларга ул даими игътибар бирә. Бу таләпләрне үтәмәүчеләргә, алдагы мисалдан күренгәнчә, җавап тотарга туры килә. Бу авылда һәм колхоз членнары арасында тәртипне ныгытуга ярдәм итә.

Кормыш авыл Советы рәисе Минвәли Җәлалов үткән көннәрдә генә узган чираттагы сессиядә моңа аерым басып ясап үтте. Совет территориясендә законлылыкны саклау, тәртип бозуларга, җинаятьчелеккә каршы көрәш мәсьәләләренә багышланган бу утырышта әлеге мәсьәләләрнең куелышы, гомумән, һәрьяклап анализланды. Биредә дә әлеге мәсьәләдә эш гел ал да гөл түгел. Әлеге Совет территориясендә урнашкан хуҗалыкара берләшмәдә, мәсәлән, производствода тәртип бозу, эшкә чыкмау, техниканың буш торуы өчен административ җәза кулланыла. Бу кирәк, әлбәттә, әмма аңа җәмәгатьчелек тә тартылса, иптәшләре катнашында җәза бирелсә, тәэсирлерәк булыр иде.

Хәер бу мәсьәләдә Хафизов исемендәге колхозда да шуңа охшаш хәрәкәт итәләр. Соңгы елларда иптәшләр суды эшчәнлеген туктаткан диярлек.

Ә Совет территориясендә законлылыкны саклау буенча башкарасы эш күп әле. Милициянең участок инспекторы Камил Гобәйдуллин моны раслап байтак дәлилләр китерде. Хулиганлык, эчкечелек, шул җирлектә тәртип бозу фактларын китерде. Шуңа күрә өч кешене эчүчелектән мәҗбүри дәвалау өчен профилакторийга җибәрергә документлар әзерләнгән.

Пенсионер депутат Вәлиулла Шәйхетдинов, җинаятьләргә китергән сәбәпләргә кагылып узу белән бергә, эчке эшләр органнарының аларны ачу буенча җитәрлек эшләмәвен күрсәтеп узды. Чынлап та бу шулай. Караклар Югары Норлат, Чуваш Мәнҗесе мәктәпләреннән шактый әйбер урлап чыкканнар, ләкин бу җинаятьләр ачылмый калган.

Депутат Түбән Норлат урта мәктәбе директоры М. Х. Хисмәтуллин да җинаятьләрне киметү, законлылыкны саклауда җәмәгатьчелеккә таянып эшләү кирәклегенә игътибар юнәлдерде.

Бу мәсьәлә буенча кабул ителгән карарда җәмәгать оешмаларының — иптәшләр судлары, хатын-кызлар советларын һәм башкаларның эшчәнлеген активлаштыру белән бергә, Совет каршындагы административ комиссия эшенә дә тиешле контрольлек кирәклеге билгеләнде. Моннан тыш яшьләрне хезмәткә урнаштыру мәсьәләсе белән дә даими шөгыльләнү, аларга бу мәсьәләдә конкрет ярдәм күрсәтү кирәклеге билгеләп узылды.

В. ИСМӘГЫЙЛЕВ.

Ишеттегезме әле?

31 октябрьдә «Московские новости»да Россиядә химик корал эшләнү турында мәкалә бастырганы өчен Вил Мирзаяновны, «дәүләт серен ачуда» гаепләп, 10 тәүлеккә сак астына алганнар иде. 2 ноябрьдә Мәскәүнең Калинин район суды карары белән Мирзаяновны тикшерү изоляторыннан суд залына алып килделәр. Ләкин бер сәгать тә үтмәде, ул иреккә чыгарылды. Судья Александр Щанин җәза чарасын үзгәртергә мөмкин дип тапты, чөнки галим Мирзаяновның шәхесе җәмгыять өчен куркыныч түгел, бәхәс хәл ителеп беткәнче ул төрмәдә түгел, ә үз өендә утыра ала.

«Чирмешән» колхозының тәҗрибәле савучысы Миңнегөл Сафиуллина җитезлектә, осталыкта яшьләргә бирешергә һич уйламый әле. Хәзер дә ул октябрь аенда үз карамагындагы маллардан 4482 килограмм тулай продукция җитештерде, бу һәр сыердан 300 килограмм дигән сү[…] колхоз буенча […] күрсәткеч. Сафиу[…]ның ун айлык хезм[…] тиҗәләре дә әйбәт[…] вакыттагыча, аның […] колхоз алдынгылар[…]сында.

РӘСЕМДӘ: «Ч[…]шән» колхозы сы[…]вучысы М. Сафиу[…]

•Мәрхәмәтлек[…]

Соңгы юлга озатканда[…]

Гомер бер генә бирелә, барыбызга да кайчан да булса аның белән хушлашырга туры килә. Һәм без барыбыз да соңгы юлга азмы-күпме кадерләп озатуларын телибез.

Татарстан Республикасы социаль тәэминат министры Галина Локманованың безнең хәбәрчебезгә әйтүенчә, хәзер һәрбер пенсионерга үлгәннән соң дәүләт тарафыннан 2700 сум пособие бирелә. Моның өстенә, гүр иясе булган кешегә бер айлык пенсиясе түләнә, ә сугыш инвалидларына ике […] пенсия бирелә.

— Хәзер безнең […]стрлык һәр шәһәрд[…] районда күмү[…]җе[…] үзәкләре булдыру […]раммасын эшли, — […] әңгәмә ахырында Г[…] Павловна. — Әлбәттә, […]редә милли үзенчәле[…]не дә исәпкә алырг[…]рышабыз. Тиздән […] үзебезнең тәкъдимн[…] Татарстан хөкүмәте […]вына кертәчәкбез.

Татарстан яңалык[…] агентлыгы (ТАН).

ТАРИХТАН

Казан губерна Советының 1917 ел нояб[…] карарлары

24 ноябрь. Карар кылынды: продуктларга катгый бәяләр куярга һәм артык икмәкне тартып алырга.

Бу карар дәүләтнең үз бәяләрен куеп крестьяннардан икмәк сатып алуны, әгәр алар аны сатмасалар, көчләп тартып алуны аңлата иде. Авыл халкы дәүләт икмәк бәясенә алган акчага үзенең хуҗалыгына кирәк булган товарларны шәһәрдә сатып ала алмый, чөнки алар бик кыйммәт иде.

27 ноябрь. Карар кылындык: Казан губерна[…] революцион трибунал[…] төзергә.

Бу карар, башкал[…] кебек үк, большевик[…] партиясе УК боерыкл[…] нигезендә эшләнгән […] Аларның гамәлгә ашы[…]луы тарихта «Хәрби […]мунизм» дип аталды. […]зелгән трибуналның […] күп корбаннары арасы[…] мөлкәтле, бай кеше[…] беренче урында тор[…]ңар.

Татарстан яңалыкл[…] агентлыгы (ТАН).

Атып үтерүнең вакыт исәбе

1937 елның 17 сентябрендә атаклы татар зыялысы — драматург, артист, Язучылар берлегенең әгъзасы Кәрим Тинчурин кулга алына. Аңа контрреволюцион эшчәнлек алып барасың дип гаеп тагалар.

Бер ел буена бетмәс-төкәнмәс сорау алулар дәвам иткән, туктаусыз мораль һәм физик көчләүләр булган.

1938 ел, 2 ноябрь. Соңгы сорау алу һәм шул ук сорау: «Үзеңнең Совет властена каршы эшлә[…]неңне сөйлә». Йончык[…] драматург көч-хәл бел[…] «Ватаным һәм халк[…] алдында минем бер н[…]ди гаебем юк», — дип ж[…]вап бирә. Тикшерү[…] «эшне» НКВДның Аер[…] өчлеге (особая тройк[…]) карамагына җибәрә.

1938 ел, 14 нояб[…] көнне НКВДның Аеры[…] өчлеге карар чыгара — атып үтерергә: Мөлкәт[…] конфискацияләргә (тар[…]тып алырга).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ҖОМГА
13 НОЯБРЬ

ТАТАРСТАН КАНАЛЫ

7.00—8.00 «Чулпан». Информацион-музыкаль программа.
18.10 «Музыкаль кунак бүлмәсе».
19.00 Татарстан.
19.30 Реклама курьеры.
19.35 «Крестьян йорты һәм шәһәр».
20.15 Әлли-бәлли-бәү.
20.25 «Җомга көн кич белән». Альманах.
21.05 Эдуард Фәтхетдиновның иҗат кичәсе.
21.55 Тапшырулар программасы.

ОСТАНКИНО КАНАЛЫ

6.00, 9.00, 12.00, 15.00 Яңалыклар.
6.20 Иртәнге гимнастика.
6.30 **Иртә.**
8.45 Фирма гарантия бирә.
9.20 «Байлар да елый».
10.05 Мультфильм.
10.25 Сәяхәтчеләр клубы.
11.15 «Замандашлары Л. Коган турында».
12.20 «Хәсрәт дәрьясы». Нәфис фильм. 4 нче серия.
13.35 Мультфильм.
13.45 «Тәрәзәдәге яктылык». Нәфис фильм.
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.10 Мультфильм.
17.00 Низаметдиновларның гаилә ансамбле чыгышы.
17.10 Үзәк.
17.50 Пресс-экспресс.
18.00 Яңалыклар.
18.20 «Вагон-03».
18.50 «Хәрби ревю».
19.20 «Кеше һәм закон».
19.50 Могҗизалар кыры.
20.45 «Тыныч йокы, нәнилэр».
21.00 Яңалыклар.
21.40 «Хөкем ителүче». Нәфис фильм.
23.15 «Сәяси бюро».
23.50 «Музобоз». Тәнәфестә—яңалыклар.

«РОССИЯ» КАНАЛЫ

8.00 Хәбәрләр.
8.25 «Эшлекле кешеләр заманы».
8.55 «Тарих һәм география дән ачык дәрес».
9.40 «ТВ ателье».
10.55 «Поручик Голицын, рухыгызны төшермәгез».
11.50 Мультфильм.
12.00 «Санта Барбара».
12.50 «Чеховка мәхәббәт белән».
13.35 Тинко.
13.40 Крестьян мәсьәләсе.
14.00 Хәбәрләр.
16.00 Телебиржа.
16.30 «Ничек яшисең, Уфа».
17.15 Теннис. «Кремль кубогы».
18.15 Яңалыклар.
20.25 Нәфис фильм.
22.00 «Монстр». 1 нче фильм. «Сталин һәм власть».
23.25 Спорт каруселе.
23.30 Россия Федерациясе Югары Советы бүген.
23.45 Россиянең Конституция суды залыннан.
00.00 Теннис. «Кремль кубогы».
00.30 «Кичке салон».

ШИМБӘ
14 НОЯБРЬ

ТАТАРСТАН КАНАЛЫ

7.00—8.00 «Чулпан». Информацион-музыкаль программа.
16.45 Казан шәһәренең 4 нче гимназия укучылары концерты.
17.05 А. Ибраһим. «Дәмдинов һәм Дәмдин мажаралары». Телеспектакль.
19.00 Татарстан.

МИНМЕ СОҢ БУ? **Н. Азизов фотосы.**

19.30 «Кино кичәсе. Ял сәгатьләрендә».
20.50 Әлли-бәлли-бәү.
21.00 Татар романслары кичәсе.
21.30 Тапшырулар программасы.

ОСТАНКИНО КАНАЛЫ

6.00, 7.00, 15.00, 21.00 Яңалыклар.
7.20 Иртәнге гимнастика.
7.30 «Эшлекле кешенең шимбә иртәсе».
8.30 Спорт-шанс.
9.00 Марафон-15 нәнилэргә.
9.25 «Үзеңә үзең ярдәм ит».
10.05 Мультпамфлет.
10.10 «Һәр шимбәдә автограф».
10.40 «Автодром».
10.50 «Гади дә, гаҗәп тә».
11.20 Стиль».
11.50 «Җырны онытма».
12.05 «Дело».
12.35 «Авиакосмик салон».
13.20 «Музыкаль киоск».
14.00 «Николай Казаковның тормышка ашмаган хыялы». 4 нче фильм.
15.20 «Кыек көзгеләр корольлеге». Нәфис фильм.
17.05 «Кызыл квадрат».
17.45 Мультфильм.
18.10 «Бәхетле очрак».
19.10 А. Миндадзе һәм В. Абдрашитов фильмнары.
20.45 Тыныч йокы, нәнилэр.
21.40 Иксез-чиксез Рязанов.
23.10 «Афәрин!».
00.15 «Бурдавәковлар гаиләсе». Нәфис фильм.

«РОССИЯ» КАНАЛЫ

8.00, 14.00, 20.00, 23.00 «Хәбәрләр».
8.25 Спорт дөньясы «Жиллетт» фирмасы күз алдында.
8.55 «Форте» балалар студиясе яшәвен дәвам итә».
9.20 «Реформа-блюз».
9.55 «Плюс унбер» видеоканалы.
11.10 «Бумеранг».
11.55 «Осталар». Скульптор С. Комов.
12.40 «Карьера».
13.40 Крестьян мәсьәләсе.
14.20 Теннис. «Кремль кубогы».
15.50 «Пилигрим».
20.20 «Светик». Нәфис фильм.
21.35 Теннис. «Кремль кубогы».
22.00 «Контрастлар».
23.25 Спорт каруселе.
23.30 Ассорти.
00.00 «А» программасы.
00.30 «Ад либитум».
01.00 «Җирдәге эзләр». Нәфис фильм.

ЯКШӘМБЕ
15 НОЯБРЬ

ТАТАРСТАН КАНАЛЫ

7.00—8.00 «Чулпан». Информацион-музыкаль программа.
16.45 Мультфильм.
16.55 «Чулпан» программасы кичке эфирда. 1 ноябрьдә булган тапшыруны кабатлау.
17.55 «Телесеанс». Яшьләр программасы.
18.55 «Сукырларча танышу». Нәфис фильм. (АКШ).
20.30 Әлли-бәлли-бәү.
20.50 Авыл хуҗалыгы хезмәтчәннәре өчен концерт.
21.55 Тапшырулар программасы.

ОСТАНКИНО КАНАЛЫ

7.00 Көчле рух сәгате.
8.00 «Спортлото» тиражы.
8.15 Мультфильм.
8.45 Документаль фильм.
9.30 «Иртә таңнан».
10.00 «Һәркем өйдә чакта».
10.30 «Иртәнге йолдыз».
11.20 «ПИ» билгесе астында».
12.00 Мультфильм.
12.10 «Кара чибәркәй мажаралары». 13 нче серия.
12.40 «Яңа буын сайлый».
13.30 Мультфильм.
13.40 Док. фильм.
14.30 «Волхонкадагы йорт». 5 нче фильм.
15.20 «Туры эфирда диалог».
16.00 Сәяхәтчеләр клубы.
16.50 Концерт.
17.05 «Панорама».
17.45 «Телелоция».
17.55 Уолт Дисней күрсәтә.
18.45 Яңалыклар.
19.00 «Менә дигән җиде кеше».
19..55 «Иоанн Первопечатникның яңалыгы». Нәфис фильм. 1 нче серия.
21.05 Фильм-опера.
22.00 «Нәтиҗәләр».
22.45 Спорт программасы.
00.20 Яңалыклар.
00.40 «Тәрәзәдәге яктылык». Нәфис фильм.

«РОССИЯ» КАНАЛЫ

8.00, 14.00, 20.00 Хәбәрләр.
8.25 Мультфильмнар.
8.45 «Бию марафоны».
9.30 «Билгесез мәдәниятләр».
10.00 «Алты сотый».
10.20 «Корольлектәге мажаралар». 12 нче серия.
10.50 «Аты-баты».
11.20 «Муз-биржа».
11.50 «Дораэмон» (Япония). 10 нчы серия.
12.05 «Коррупция».
13.00 «Лого» телеуены.
13.30 Теннис. «Кремль кубогы».
15.30 «Алупка».
20.20 Голливудның классик фильмнар фестивале.
22.00 «Монстр». 2 нче фильм. «Иосиф Сталинның яшерен полициясе».
23.00 Хәбәрләр.
23.25 Спорт каруселе.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ. «Рус кошчылыгы традицияләрен яңартыйк» дигән девиз астында коллар күргәзмәсе булып узды. Барлык канатлы экспонатларны һәвәскәрләр—кошчылык белән шөгыльләнүчеләр алып килде.

Күргәзмәне Төньяк-көнбатыш агробиржасы, «Полюс» фирмасы һәм кошчылык белән шөгыльләнүче һәвәскәрләр клубы оештырган иде.

АЗКАНЛЫЛЫКНЫ ДӘВАЛАУ

1. 200 грамм какао, 200 грамм дуңгызның эчке мае бал һәм ак майны алюминий кәстрүлгә салып талгын утка куеп, кайнап чыкканчы акрын гына болгатырга. Аннары кәстрүлне уттан алып суытырга. Катнашма каткач аны пыяла банкага салып салкын урында сакларга.

Куллану ысулы: бер чәй калагы катнашманы алып бер стакан кайнар сөттә болгатырга. Көненә 3—4 тапкыр эчәргә кирәк.

Әгәр дәвалану процессында эч катса, кара слива ашарга. Дуңгыз мае—авыр аш, ә җиләк-җимеш ашказанын тазарта.

Норлат шәһәрендә яшәүче әтиебез Минһади Мәхмүт улы Нигъмәтуллинны 64 яше тулу көне белән котлыйбыз!

Еллар үтеп, чәчләр агарса да,
Картаймасын, әти, йөрәгең.
Балаларыңның хөрмәтләрен күреп,
Шатлык белән үтсен көннәрең!
ӘНИЕБЕЗ, УЛЫҢ, КИЛЕНЕҢ.

x x x

Биккол авылында яшәүче кадерле әниебез Рабига Миңвәли кызы Шәрәпованың туган көне. Аны бу көне белән кайнар котлыйбыз

Әни бит син—өйнең яме,
Ә тормышта—олы бер терәк.
Озак яшә, сәламәт бул,
Син бит, әни, безгә бик кирәк.
Уллары, киленнәре, кызлары, кияүләре, оныклары.

Октябрь райпосының хуҗалык исәпле җәмәгать туклануы предприятиесе коллективы әтисе

МИННЕӘХМӘТОВ ГОСМАН МИННЕӘХМӘТ улының

вафат булуы сәбәпле предприятие директоры Сәлимә Госман кызы Кашапованың тирән кайгысын уртаклаша.

МӨХӘРРИР В. В. ИСХАКОВ.

Учредительләр: редакциянең иҗат коллективы һәм халык депутатларының Октябрь район Советы.

Редакциянең адресы: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. Телефоннар: мөхәррир 2—12—14, 2—22—81; мөхәррир урынбасары һәм советлар тормышы бүлеге 2—10—44; рус теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—14—16; чуваш теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—15—63; авыл хуҗалыгы бүлеге 2—10—44; яңалыклар һәм промышленность бүлеге 2—22—51; җаваплы секретарь, хатлар, массалар белән эшләү, радиотапшырулар бүлеге, бухгалтерия һәм реклама бүлеге 2—18—67; фотокорреспондент 2—15—63.

Газетаның басылу сыйфаты турында типография директорына түбәндәге телефон белән мөрәҗәгать итәргә: 2.10-54.

Газетаны Фидания ХӘЙРЕТДИНОВА җыйды. Нина ТОЛМАЧЕВА верстка ясады. Наташа ЛУКОЯНОВА басты. Корректор—Зөлфия ВӘЛИЕВА.

Күләме—1 басма табак.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә

Татарстан Республикасы информация һәм матбугат Министрлыгының Норлат-Октябрь типографиясе. Тираж 3751. Заказ 135.